

Základní práva dětí vysídlených v EU v důsledku ruské útočné války

Česko

Červen 2023

Dodavatel: Sociologický ústav AV ČR, v. v. i.

Autorky: Tereza Stöckelová, Linda Sokačová, Edit Szénássy

Prohlášení o vyloučení odpovědnosti

Tento dokument byl objedнан na základě smlouvy Agenturou Evropské unie pro základní práva (FRA) jako podkladový materiál pro projekt "Základní práva dětí vysídlených v EU po ruské útočné válce". Informace a názory obsažené v tomto dokumentu nemusí nutně odrážet názory nebo oficiální stanovisko agentury FRA. Dokument je zveřejněn pouze pro účely transparentnosti a informovanosti a nepředstavuje právní poradenství ani právní názor.

Obsah

Obsah

1. Děti prchající z Ukrajiny	4
1.1 Data o dětech prchajících z Ukrajiny	4
1.2 Zločiny proti dětem prchajícím z Ukrajiny a pohřešované děti	5
2. Ochrana dětí - právní a politický rámec a zavedené postupy	7
2.1 Povinnosti orgánů ochrany dětí	7
2.1.1 Děti jednotlivci, včetně dětí bez doprovodu a odloučených dětí.	7
2.2 Záruky a opatření k řešení rizik násilných trestných činů vůči dětem prchajícím z Ukrajiny	8
2.2.1 Záruky na ochranu a obranu dětí před trestnými činy.....	8
2.2.2 Podpora dětských obětí trestných činů.....	9
2.3 Opatření v oblasti opatrovnictví/zákonného zastoupení pro děti bez doprovodu a odloučené děti prchající z Ukrajiny	10
2.3.1 Děti, které přijely bez doprovodu	10
2.3.2 Děti, které přijely bez rodičů, ale s jiným členem rodiny, sousedem nebo rodinnými přáteli	11
2.3.3 Děti, které přijely se skupinou z ukrajinské institucionální nebo pěstounské péče (s nebo bez ustanoveného opatrovníka)	12
2.3.4 Děti, které přijely se skupinou prostřednictvím soukromých iniciativ jako fotbalové kluby (s nebo bez ustanoveného opatrovníka).....	12
2.4 Umístění dětí bez doprovodu a odloučených dětí prchajících z Ukrajiny	12
2.5 Děti evakuované z ukrajinské institucionální péče	15
2.5.1 Děti umístěné v institucionální péči.....	15
2.5.2 Alternativní péče	16
2.5.3 Záruky pro děti umístěné v zařízeních ústavní péče	16
2.5.4 Přístup k místním službám a podpoře.....	16
2.6 Informace pro děti a prostředky pro zajištění participace dětí z Ukrajiny	16
2.6.1 Informace pro děti	16
2.6.2 Participace dětí.....	17
3. Přístup k sociálním právům	18
3.1 Přístup ke zdravotní péči	18
3.1.1 Rozsah lékařské péče pro děti prchající z Ukrajiny	18
3.1.2 Výzvy v oblasti praktického poskytování.....	19
3.1.3 Duševní zdraví a psychosociální podpora pro děti prchající z Ukrajiny	19
3.2 Přístup ke vzdělání	21
3.2.1 Druhy školního vzdělávání	21
3.2.2 Podpora integrace do systému formálního vzdělávání.....	22

3.2.3 Údaje o osobách, které předčasně ukončily školní docházku, a o osobách, které nejsou zapojeny do vzdělávání, zaměstnání nebo odborné přípravy (NEET).....	24
3.3 Přístup k sociální péči - formy sociální pomoci týkající se dětí	24
4. Další právní a praktické překážky a výzvy	27
4.1 Obecné výzvy.....	27
Nebyly zjištěny žádné konkrétní problémy.....	27
4.2 Výzvy pro děti s vícenásobným ohrožením/ znevýhodněním	27
Nebyly zjištěny žádné konkrétní problémy.....	27
5. Zavedené politiky	28
5.1 Speciální akční plán a/nebo integrovaná opatření	28
5.2 Evropská Záruka pro děti	29
5.3 Rozpočet	29
Příloha 1 – Výzkum a data	30
Příloha 2 – Nadějná praxe	32

1. Děti prchající z Ukrajiny

1.1 Data o dětech prchajících z Ukrajiny

Tabulka 1 Děti prchající z Ukrajiny

Kategorie dítěte	Registrační systém A/N	Počet dětí (co nejvíce členěná data) (k 1. dubnu 2023, pokud není uvedeno jinak)
Celkový počet dětí	A	Přibližně 91,000 (28% všech držitelů dočasné ochrany).
Arrived accompanied by mother, father or another legal guardian	A	Přibližně 86,000 (95% všech dětí, které uprchli z Ukrajiny do České republiky).
Přijeli v doprovodu matky, otce nebo jiného zákonného zástupce.	A	Přibližně 1,100 (odloučené děti, které přicestovaly do země s jinou dospělou osobou, která není členem rodiny.).
Přijeli bez doprovodu	A	Přibližně 200
Přijeli ve skupině dětí v rámci organizované evakuace z ukrajinských zařízení nebo od pěstounů (s ustanoveným zákonným zástupcem nebo bez něj)	Nejsou informace	Tato kategorie dětí již většinou v České republice není (viz níže).
Přijeli ve skupině dětí prostřednictvím soukromých iniciativ, jako jsou fotbalové kluby (s určeným zákonným zástupcem nebo bez něj).	Nejsou informace	Podle Ministerstva práce a sociálních věcí není tato kategorie registrována.

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí, na základě sběru dat Ministerstva vnitra.

Registrační systém je určen pro všechny osoby, včetně dětí, které prchají z Ukrajiny a chtějí požádat o dočasnou ochranu v ČR. Tyto osoby by se měly zaregistrovat do tří dnů od svého příjezdu do země v jednom z regionálních středisek provozovaných Ministerstvem vnitra (nikoli na hraničních přechodech). Dočasná ochrana je udělena téměř okamžitě po registraci a musí se uskutečnit osobně. Děti starší 15 let se musí registrovat osobně, mladší děti mohou registrovat jejich zákonní zástupci. V únoru a březnu 2023 Ministerstvo vnitra spustilo online platformu pro přeregistraci, kde bylo možné prodloužit status dočasné ochrany. Tento proces byl povinný pro

všechny držitele povolení, kteří přicestovali před 1. lednem 2023. Na základě nově získaných údajů¹ z 1. dubna 2023 bylo v zemi 325 742 držitelů dočasné ochrany, od začátku války vydalo Ministerstvo vnitra celkem 504 107 povolení k dočasné ochraně.

V tabulce 1 jsou uvedeny nejaktuálnější, rozčleněná data, na základě povinné online registrace, tabulka ale není úplná.² Povinná online registrace se netýkala osob, které získaly status dočasné ochrany v roce 2023. Denně se v České republice přihlásí k dočasné ochraně asi 2500 osob z Ukrajiny. **Údaje přesně neodrážejí, s kým dítě přicestovalo, ale odrážejí spíše to, s kým dítě pobývá** - online registraci provádí opatrovník dítěte. Tímto způsobem mohlo dítě přijet s rodinnými příslušníky nebo bez doprovodu v dubnu 2022, ale pokud se rodiče k dítěti připojili v prosinci 2022 a provedli online registraci za účelem prodloužení dočasného povolení v únoru 2023, bude dítě ve statistikách uvedeno jako dítě, které žije s rodiči. Údaje ukazují bydliště dítěte v době provedení online registrace do prodloužení povolení (únor-březen 2023).

Přijeli se skupinou dětí v rámci organizované evakuace ukrajinských ústavů nebo pěstounů: Ministerstvo práce a sociálních věcí uvedlo, že ačkoli v počáteční fázi po vypuknutí války přicházely děti z ústavů ve skupinách, tyto skupiny již Českou republiku většinou opustily. Bližší údaje o nich ministerstvo nemá k dispozici.

Přijeli se skupinou dětí prostřednictvím soukromých iniciativ, jako jsou fotbalové kluby: O této kategorii dětí nebyly získány žádné informace.

1.2 Zločiny proti dětem prchajícím z Ukrajiny a pohřešované děti

Tabulka 2 – Závažné trestné činy proti dětem prchajícím z Ukrajiny a pohřešované děti

Problém / riziko	Počet případů i) nahlášených a ii) vyšetřovaných
Násilí, včetně domácího násilí	Nejsou informace
Sexuální zneužívání	Nejsou informace
Obchodování s lidmi za účelem vykořisťování	Nejsou informace

¹ Ministerstvo vnitra (2023), V České republice je aktuálně 325 tisíc uprchlíků z Ukrajiny, nedatovaná tisková zpráva.

² Tabulka byla doplněna na základě informací poskytnutých e-mailem dne 11. června 2023 Ministerstvem práce a sociálních věcí, které zpracovalo údaje poskytnuté Ministerstvem vnitra.

Děti nahlášené jako pohřešované	3 děti s ukrajinským občanstvím jsou od roku 2021 hlášeny jako pohřešované, ale informace o jejich právním statusu nejsou k dispozici.
Další trestné činy proti dětem prchajícím z Ukrajiny	Nejsou dostupné informace

Source: Policie České republiky.³

V České republice žije početná ukrajinská diaspora: v roce 2022 mělo trvalý pobyt, který poskytuje podobná práva jako občanství, přibližně 94 000 ukrajinských občanů.⁴

Policejní statistické údaje nejsou rozděleny podle pobytového statusu; údaje policie se proto vztahují na všechny Ukrajince. Státní příslušnost se nezaznamenává, stejně jako v případě obětí trestných činů, neboť ty jsou označovány jako "objekty trestné činnosti", a do policejních statistik se zahrnuje pouze státní příslušnost pachatelů. Státní příslušnost se zaznamenává pouze v případě trestných činů z nenávisti, údaje se však centrálně neshromažďují.⁵ Nebyly zjištěny žádné konkrétní statistiky týkající se trestných činů páchaných na ukrajinských dětech, které uprchly před válkou.

Nevládní organizace In Iustitia shromažďuje statistické údaje o trestných činech z nenávisti na základě etnické příslušnosti nebo národnosti, ale její údaje nejsou rozděleny podle věku nebo právního postavení. (V uplynulém roce bylo zaznamenáno několik případů nenávistných projevů a trestných činů proti Ukrajincům).

Nevládní organizace zaznamenaly případy domácího násilí mezi dětmi a dospělými, kteří uprchli z Ukrajiny. Centrum LOCIKA, nevládní organizace, která poskytuje podporu a poradenství dětem, které jsou přímými oběťmi domácího násilí nebo jeho svědky, realizovalo v rámci své činnosti sérii vzdělávacích seminářů o citlivosti k traumatu. Vedlo také školení na téma domácího násilí v české legislativě a těchto školení se zúčastnily také ukrajinské organizace. Od června 2022 do června 2023 Centrum LOCIKA přímo řešilo přibližně 30 případů domácího násilí v ukrajinských rodinách a dalších přibližně 15 případů konzultovalo s organizacemi, které pracují s osobami z ukrajinské komunity.⁶

³ Na základě telefonického rozhovoru s policií ze dne 14. června 2023.

⁴ Ministerstvo vnitra (2023). Statistická příloha ke IV. čtvrtletní zprávě o migraci 2022.

⁵ Na základě telefonického rozhovoru s policií ze dne 30. května 2023.

⁶ Informace nevládní organizace Centrum LOCIKA ze dne 14. června 2023, která poskytuje služby dětem, jež jsou oběťmi domácího násilí. Informace získala neformálně jedna z autorek zprávy, která s touto nevládní organizací spolupracuje.

2. Ochrana dětí - právní a politický rámec a zavedené postupy

2.1 Povinnosti orgánů ochrany dětí

2.1.1 Děti jednotlivci, včetně dětí bez doprovodu a odloučených dětí.

Český opatrovnický systém je zaměřen na všechny děti bez ohledu na jejich právní postavení. Příslušné zákony výslovně nezmiňují děti bez doprovodu, práva a nejlepší zájem dítěte musí být chráněny za všech okolností. Rozsah a povaha podpory poskytované dětem závisí na jejich právním postavení. Plná ochrana dětí, jak je definována v § 2 odst. 2 Zákona o sociálně-právní ochraně dětí⁷, je poskytována osobám bez státního občanství ČR, pokud (1) mají v zemi trvalý pobyt; (2) mají v zemi registrovanou adresu po dobu nejméně 90 dnů; (3) byly českými orgány předány do ústavní nebo pěstounské péče; (3) požádaly o azyl nebo jim byl azyl udělen (dětí nebo jejich rodiče).

Děti s doprovodem zpravidla nejsou sledovány službami ochrany dětí, pokud k tomu není důvod. Identifikované děti bez doprovodu (cca 200 dětí) jsou sledovány orgány sociálně-právní ochrany dětí a umístovány do Zařízení pro děti - cizince nebo jiných zařízení pro děti odloučené od rodiny. Zařízení slouží všem dětem bez doprovodu, nejen těm, které prchají z Ukrajiny, a má kapacitu asi 30 lůžek. Podle Úřadu pro mezinárodněprávní ochranu dětí⁸ se na základě informací od poskytovatelů terénních služeb v Praze a dalších částech republiky pohybuje asi 1 000 - 1 200 mladých lidí (starších 17 let), kteří uprchli před válkou na Ukrajině. Tato mládež není evidována pro účely dočasné ochrany. Terénní služby zaměřené speciálně na tuto skupinu dětí byly nedávno finančně podpořeny UNICEF.

2.1.2 Děti evakuované z ukrajinské institucionální péče

O dětech evakuovaných z ukrajinských ústavních zařízení nebyly získány téměř žádné informace, ale z právního hlediska jsou tyto děti v podobném postavení jako děti bez doprovodu. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy tvrdilo, že ačkoli skupiny z

⁷ Česká republika, Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, 30. prosince 1999.

⁸ Na základě telefonického rozhovoru s Úřadem pro mezinárodněprávní ochranu dětí ze dne 30. května 2023.

ukrajinských zařízení dorazily v počáteční fázi konfliktu, zemi již opustily a přes Českou republiku zřejmě pouze projížděly.⁹ Jeden z odborníků na sociálně-právní ochranu dětí má informace o čtyřech skupinách dětí (neznámého počtu a přesného zeměpisného původu), které uprchly před válkou na Ukrajině a kterým byl v Česku udělen status dočasné ochrany. Tyto skupiny byly ubytovány v různých regionech země a nejméně jedna skupina již odjela na Ukrajinu. Dvě skupiny dětí s postižením přivezla do České republiky pražská nevládní organizace Dobrá rodina, která se zaměřuje na pěstounskou péči.¹⁰ V první skupině je 6 dětí a pěstouni; tato skupina je v Ústeckém kraji. Ve druhé skupině bylo 42 dětí a pečujících osob, ale trvalejší umístění se nepodařilo najít. Jejich pobyt byl částečně financován z prostředků UNICEF v České republice. V současné době již tato skupina v České republice není.¹¹ Žádné další informace nejsou známy. Kompetence v oblasti ochrany dětí jsou koordinovány na krajské úrovni, Ministerstvo práce a sociálních věcí a Ministerstvo školství, tělovýchovy a mládeže mají pouze politické a kontrolní kompetence a nemohly poskytnout další informace. Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí uvedl, že ačkoli mají krajské orgány ochrany dětí povinnost podávat Ministerstvu práce a sociálních věcí zprávy o problematice dětí bez doprovodu, nečiní tak pravidelně a spolehlivě.¹²

2.2 Záruky a opatření k řešení rizik násilných trestných činů vůči dětem prchajícím z Ukrajiny

2.2.1 Záruky na ochranu a obranu dětí před trestnými činy

Podpora bezpečnosti dětí a mladých lidí je obecně podporována v předškolním a základním vzdělávání prostřednictvím programů primární prevence, které probíhají v rámci běžného vzdělávání. Tyto programy jsou zaměřeny na žáky obecně, a proto se týkají i dětských ukrajinských uprchlíků. Od vypuknutí války na Ukrajině poskytují nevládní organizace působící speciálně v oblasti vzdělávání nebo podpory cizinců poradenství a další podporu školám, které o to projevují zájem (např. program neziskové

⁹ E-mailová komunikace s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy dne 11. června 2023.

¹⁰ Telefonický rozhovor s odborníkem na ochranu dětí ze dne 25. července 2023.

¹¹ Telefonický rozhovor se zástupcem nevládní organizace Dobrá rodina ze dne 27. července 2023.

¹² Na základě telefonického rozhovoru s Úřadem pro mezinárodněprávní ochranu dětí ze dne 30. května 2023.

organizace Society for All o trauma informovaném přístupu a preventivních mechanismech ve školách apod.¹³).

Hlavní město Praha (za podpory UNICEF a partnerských nevládních organizací) a další česká města a obce posílily terénní sociální práci s cílem zmapovat situaci dětí a mladých lidí ve veřejném prostoru a zajistit bezpečné služby (poradenství, ubytování, volnočasové aktivity atd.) a bezpečné prostředí.

Kancelář UNICEF pro podporu řešení uprchlické situace v České republice¹⁴ podpořila také projekt nevládní organizace Centrum LOCIKA, který se zaměřuje na podporu dětských obětí domácího násilí, zneužívání apod. Služby jsou poskytovány všem rodinám se specifickým zaměřením na ukrajinskou komunitu. Kancelář UNICEF také poskytuje a vyžaduje od svých partnerů proškolení v oblasti genderově podmíněného násilí a práce s dětskými i dospělými oběťmi.¹⁵

2.2.2 Podpora dětských obětí trestných činů

Děti (včetně dětí z Ukrajiny, které uprchly před válkou) jsou definovány jako zvláště zranitelná skupina, která má zvláštní práva.¹⁶ Tyto oběti mají například právo na (1) bezplatné podpůrné služby; (2) zamezení kontaktu s pachatelem; (3) ochranu během soudních jednání; (4) bezplatné právní zastoupení. Nebyla zjištěna žádná zvláštní podpora pro děti jako oběti trestných činů ze strany policie.¹⁷

Nevládní organizace zaznamenaly případy domácího násilí mezi dětmi a dospělými, kteří uprchli z Ukrajiny.¹⁸ Od června 2022 do června 2023 organizace přímo řešila přibližně 30 případů domácího násilí v ukrajinských rodinách a dalších přibližně 15 případů konzultovala s organizacemi, které pracují s osobami z ukrajinské komunity.

Podpora bezpečnosti dětí a mladých lidí je obecně podporována v předškolním a základním vzdělávání prostřednictvím programů primární prevence, které probíhají v rámci běžného vzdělávání. Tyto programy jsou zaměřeny na žáky obecně, a proto se týkají i dětských ukrajinských uprchlíků. Od vypuknutí války na Ukrajině poskytují nevládní organizace působící speciálně v oblasti vzdělávání nebo podpory cizinců poradenství a další podporu školám, které o to projevují zájem (např. program neziskové

¹³ Nezisková organizace Society for All, projekt [Signály](#).

¹⁴ Informace o aktivitách jsou dostupné na webové stránce [UNICEF](#) v češtině.

¹⁵ Více informací o projektu lze nalézt na webových stránkách organizace www.centrumlocika.cz.

¹⁶ Více informací je dostupných na webu Policie ČR [zde](#).

¹⁷ Na základě telefonických rozhovorů s policií ze dne 30. května a 14. června 2023.

¹⁸ Informace nevládní organizace Centrum LOCIKA, která poskytuje služby dětem, jež jsou oběťmi domácího násilí. Informace získala neformálně jedna z autorek zprávy, která s touto nevládní organizací spolupracuje.

organizace Society for All o trauma informovaném přístupu a preventivních mechanismech ve školách apod.¹⁹).

Hlavní město Praha (za podpory UNICEF a partnerských nevládních organizací) a další česká města a obce posílily terénní sociální práci s cílem zmapovat situaci dětí a mladých lidí ve veřejném prostoru a zajistit bezpečné služby (poradenství, ubytování, volnočasové aktivity atd.) a bezpečné prostředí.

Kancelář UNICEF pro podporu řešení uprchlické situace v České republice²⁰ podpořila také projekt nevládní organizace Centrum LOCIKA, který se zaměřuje na podporu dětských obětí domácího násilí, zneužívání apod. Služby jsou poskytovány všem rodinám se specifickým zaměřením na ukrajinskou komunitu. Kancelář UNICEF také poskytuje a vyžaduje od svých partnerů proškolení v oblasti genderově podmíněného násilí a práce s dětskými i dospělými oběťmi.²¹

2.3 Opatření v oblasti opatrovnictví/zákonného zastoupení pro děti bez doprovodu a odloučené děti prchající z Ukrajiny

2.3.1 Děti, které přijely bez doprovodu

Na děti prchající z Ukrajiny se obecně vztahují stejná ustanovení o opatrovnictví jako na ostatní děti, které jsou státními příslušníky třetích zemí.

Krátce po ruské invazi na Ukrajinu vydalo Ministerstvo práce a sociálních věcí a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy pokyny pro postup v případě dětí bez doprovodu z Ukrajiny. Metodický pokyn Ministerstva práce a sociálních věcí podrobně popisuje právní postavení dětí bez doprovodu z Ukrajiny.²² Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v jiném pokynu podrobně popisuje postup, který mají místní orgány uplatňovat v případě dětí bez doprovodu přicházejících z Ukrajiny.²³ Po prvotní registraci v asistenčních centrech se děti bez doprovodu setkávají se zástupcem orgánu

¹⁹ Nezisková organizace Society for All, projekt Signály.

²⁰ Informace o aktivitách jsou dostupné na webové stránce UNICEF v češtině.

²¹ Více informací o projektu lze nalézt na webových stránkách organizace www.centrumlocika.cz.

²² Ministerstvo práce a sociálních věcí (2022), Metodická informace k opatřením na ochranu dětí v souvislosti s válečným konfliktem na území Ukrajiny, vyvolaným invazí vojsk Ruské federace.

²³ Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (2022), Informace týkající se nezletilých cizinců bez doprovodu přicházejících z Ukrajiny v zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a preventivně výchovné péče.

sociálně-právní ochrany dětí, který funguje na obecní úrovni. Děti jsou poté nasměrovány do školy/ústavu/zařízení péče o děti - obvykle do pražského Zařízení pro děti - cizince, které slouží jednak jako diagnostický ústav, kde jsou děti vyšetřovány psychology a dalšími odborníky, jednak jako zařízení pro dlouhodobý pobyt vybavené školou a ubytovacím zařízením. Zařízení spadá pod Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Pokyn vysvětluje, že v případě další potřeby mohou být děti umístěny v jiných zařízeních/ústavech pro děti, kam jinak děti bez doprovodu nejsou umísťovány. Jakmile jsou děti umístěny ve školském zařízení, musí ředitel zařízení kontaktovat řadu orgánů (sociálně-právní ochrana dětí, zdravotní pojišťovna, Ministerstvo vnitra, místní soud, velvyslanectví atd.).

Pokud dítě přijede do České republiky bez zákonného zástupce, mohou nastat následující situace²⁴:

- pokud existuje osoba, která žádá o svěřeni dítěte do péče (předběžné opatření) - např. příbuzný, který již žije v České republice - je tato osoba ustanovena zákonným zástupcem;

- pokud o svěřeni dítěte do péče nežádá žádná osoba, zastupuje dítě orgán sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD) jako veřejný opatrovník, a to až do doby, než soud jmenuje jiného opatrovníka nebo znovu potvrdí orgán sociálně-právní ochrany dětí jako opatrovníka dítěte.

2.3.2 Děti, které přijely bez rodičů, ale s jiným členem rodiny, sousedem nebo rodinnými přáteli

Podle pokynů Ministerstva práce a sociálních věcí²⁵ platí, že pokud dítě mladší 15 let přijelo z Ukrajiny s prarodiči, dospělým sourozencem, adoptivními rodiči, pěstouny, poručníkem nebo jinými rodinnými příslušníky či osobami, kterým bylo dítě svěřeno jedním z rodičů, jsou tyto osoby oprávněny i povinny zajistit dítěti péči.

Tyto osoby mají povinnost zajistit, aby dítě bylo registrováno pro dočasnou ochranu, a hlásit se orgánům ochrany dětí v místě svého bydliště. Orgány sociálně-právní ochrany dětí (které jsou součástí obecních úřadů) musí zahájit soudní řízení, v němž může být

²⁴ Ministerstvo práce a sociálních věcí (2022), Metodická informace k opatřením na ochranu dětí v souvislosti s válečným konfliktem na území Ukrajiny, vyvolaným invází vojsk Ruské federace).

²⁵ Ministerstvo práce a sociálních věcí (2022), Metodická informace k opatřením na ochranu dětí v souvislosti s válečným konfliktem na území Ukrajiny, vyvolaným invází vojsk Ruské federace.

ustanoveno opatrovnictví. Obecní úřady musí poskytnout pomoc dospělým osobám doprovázejícím tyto děti (pomoc s registrací, soudním řízením, sociálními službami).

Úřední dokumenty z Ukrajiny týkající se opatrovnictví jsou považovány za právně platné a uznávané.

2.3.3 Děti, které přijely se skupinou z ukrajinské institucionální nebo pěstounské péče (s nebo bez ustanoveného opatrovníka)

Za děti bez doprovodu se nepovažují děti, které přicházejí do opatrovnictví nebo péče institucí. Přestože se FRANET CZ nepodařilo tyto informace ověřit u zúčastněných stran, není důvod se domnívat, že by opatrovníci jmenovaní na Ukrajině nebyli automaticky uznáváni.

2.3.4 Děti, které přijely se skupinou prostřednictvím soukromých iniciativ jako fotbalové kluby (s nebo bez ustanoveného opatrovníka)

Tato kategorie dětí nebyla v rámci desk research a rozhovorů identifikována.

2.4 Umístění dětí bez doprovodu a odloučených dětí prchajících z Ukrajiny

Tabulka 3 – Umístění dětí bez doprovodu a odloučených dětí

Typ umístění	Počet dětí	Podrobnosti
S dospělým příbuzným		
S pěstounskou rodinou		
S osobou, která se starala o dítě při útěku		
V přijímacích střediscích pro děti bez doprovodu (všechny národnosti)	Cca 200	Děti jsou umístěny v pražském Zařízení pro děti - cizince (které se specializuje na děti - cizince) a v dalších zařízeních (která jsou určena především pro české děti) po celé republice.

V přijímacích střediscích pro děti prchající z Ukrajiny		Neexistují žádná přijímací střediska speciálně pro děti prchající z Ukrajiny.
Jiné umístění		

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí, založeno na datech Ministerstva vnitra.

Tabulku 3 není možné vyplnit, protože požadované typy údajů nejsou v současné době k dispozici. Ministerstvo vnitra přislíbilo zaslat statistiku o umístění dětí u těchto kategorií osob: rodič, prarodič, zletilý sourozenec, jiný rodinný příslušník, opatrovník, pěstoun, poručník, orgány sociálně-právní ochrany dětí. Tyto statistiky však vychází z online registrace k prodloužení povolení k dočasné ochraně (viz bod 1.1), která byla povinná pro všechny osoby přicházející z Ukrajiny před 1. lednem 2023. Nezahrnuje osoby, které přicestovaly od 1. ledna 2023, a nejsou k dispozici žádné podrobné údaje o umístění této kategorie dětí bez doprovodu/ odloučených dětí.

Podle Ministerstva práce a sociálních věcí²⁶ přišlo 1 100 dětí bez rodičů - dospělí, kteří děti doprovázeli, byli buď jiní členové rodiny, sousedé, nebo rodinní přátelé.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy tyto statistiky rovněž neviduje a nemá o této problematice žádné informace.²⁷

Projekty náhradní péče v České republice se obecně zaměřují na děti bez doprovodu. Tyto projekty se zaměřují na umisťování dětí a mladých lidí bez doprovodu do alternativních zařízení mimo Zařízení pro děti - cizince²⁸ nebo jiná zařízení ústavní péče a rovněž jde o kampaně zaměřené na pěstounskou péči. Zařízení pro děti - cizince je diagnostické a výchovné zařízení se sídlem v Praze, které je určeno speciálně pro děti bez doprovodu.

Vzhledem k tomu, že kapacita specializovaného Zařízení pro děti cizince pro ukrajinské děti bez doprovodu byla nedostatečná, a protože i soudy poukazovaly na to, že děti starší 16 let jsou schopny se o sebe postarat s podporou specializovaných služeb, byl navázán dialog mezi neziskovým sektorem v Praze a Magistrátem hl. m. Prahy za účelem vytvoření alternativních ubytovacích projektů pro děti bez doprovodu (nejen z

²⁶ Komunikace s Ministerstvem práce a sociálních věcí prostřednictvím e-mailu dne 11. června 2023.

²⁷ Komunikace s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy prostřednictvím e-mailu dne 14. června 2023.

²⁸ Další informace jsou dostupné na příslušné [webové stránce](#).

Ukrajiny)²⁹. Tyto iniciativy se týkají především dětí starších 16 let, které by jinak byly poslány do Zařízení pro děti - cizince.³⁰

Jedním z takových specializovaných projektů je zařízení Hnízdo³¹, ubytovací a integrační zařízení provozované nevládní organizací Armáda spásy. Cílem projektu je integrovat nejméně 30 dětí bez doprovodu do české společnosti. Hnízdo se zaměřuje na osoby ve věku 15-20 let z Ukrajiny, které přišly v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na jejím území. Jedná se o terénní, nikoliv pobytovou službu. Projekt je financován z Evropského sociálního fondu v rámci Operačního programu Zaměstnanost Plus.

Specifické ubytovací a integrační služby pro děti bez doprovodu ve věku 16 až 26 let poskytuje také Organizace pro pomoc uprchlíkům (OPU). OPU má v Praze 5 specializovanou pobytovou sociální službu "Dům na půl cesty", která je určena pouze ukrajinským dívkám bez doprovodu (má kapacitu cca 16 míst). Projekt je podporován UNICEF a od července 2023 je zařazen do státního rámce podpory sociálních služeb.

Nevládní organizace Dobrá rodina spolupracuje s Magistrátem hlavního města Prahy a UNICEF na kreativní kampani zaměřené na nábor nových pěstounů z řad ukrajinské komunity v České republice pro ukrajinské děti bez doprovodu. Cílem kampaně je, aby se našli pěstouni pro ukrajinské děti, nejde o adopce. Kampaň se zaměří především na Prahu.³²

Podle informací z médií³³ i z veřejné správy si ukrajinská strana nepřeje, aby děti starší 15 let byly umísťovány do pěstounské péče.³⁴ Nevládní organizace Dobrá rodina uvedla, že když poskytla podporu skupině dětí a vychovatelů, kteří přišli z ukrajinské ústavní péče, ukrajinská strana se obávala, aby tyto děti nebyly nelegálně adoptovány a nebo se

²⁹ Rozhovor se zástupcem veřejné správy - Magistrátu hlavního města Prahy (online rozhovor, 6. června 2023) a rozhovor se zástupcem neziskové organizace poskytující pomoc uprchlíkům (online rozhovor, 8. června 2023).

³⁰ Činnost zařízení se řídí zákonem č. 109/2002 Sb. o výkonu ústavní nebo ochranné výchovy, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláškou č. 438/2006 Sb. ze dne 30. srpna 2006. Hlavním zaměřením zařízení je integrace dětí cizinců bez doprovodu na území České republiky při zachování, pochopení a respektování jejich sociálních, etnických, kulturních, historických a náboženských zvyklostí.

³¹ Více informací lze nalézt na webu organizace [Armáda spásy](#).

³² Online rozhovor se zástupcem nevládní organizace Dobrá rodina ze dne 14. června 2023.

³³ Hesová, A. (2023), [V Česku je 30 tisíc ukrajinských dětí bez rodičů. Na jižní Moravě jim budou pomáhat terénní pracovníci](#), Irozhlas.cz, 9. Dubna 2023.

³⁴ Online rozhovor se zástupcem veřejné správy - Magistrát hlavního města Prahy dne 6. června 2023.

neztratily v České republice. Jedním z důvodů byla absence smluvního řešení ochrany dětí v adopci nebo pěstounské péči mezi ČR a Ukrajinou.³⁵

2.5 Děti evakuované z ukrajinské institucionální péče

2.5.1 Děti umístěné v institucionální péči

O dětech, které byly evakuovány z ukrajinských zařízení, bylo zjištěno jen minimum informací. Zdá se, že děti z ukrajinských ústavů přišly jako skupina v dřívější fázi války, a ČR projížděly do jiných zemí a v současné době se v České republice tyto skupiny nenacházejí.

Dvě skupiny měly dorazit do Moravskoslezského kraje, jedna do Ústeckého kraje a jedna do Prahy. Vědělo o tom jen málo lidí. Jedna ze skupin hodně cestovala po České republice. Pobývali v ubytovně v Plzeňském kraji, poté se vrátili do Prahy a zabýval se jimi orgán sociálně-právní ochrany dětí Prahy 1, který skupinu ubytoval v pobytové službě pro znevýhodněné děti. Před nedávnem se skupina vrátila na Ukrajinu.

Odborník na sociálně-právní ochranu dětí ví o čtyřech skupinách dětí (neznámého počtu a přesného zeměpisného původu), které uprchly před válkou na Ukrajině a kterým byl v Česku udělen status dočasné ochrany. Tyto skupiny byly ubytovány v různých regionech země.³⁶ Dvě skupiny dětí s postižením přivezla do České republiky pražská nevládní organizace Dobrá rodina, která se zaměřuje na pěstounskou péči. V první skupině je 6 dětí a pěstouni, tato skupina je umístěna v Ústeckém kraji. Ve druhé skupině bylo 42 dětí a pečujících osob, trvalejší umístění se nepodařilo najít - pobývají v rekreačním zařízení Ministerstva vnitra v Plzeňském kraji, v zařízení sociálních služeb v Brně Kociánka nebo v hotelu v Praze. Skupina zde byla od března do září 2022. Náklady činily přibližně 10 milionů korun, které byly hrazeny nadacemi nebo mezinárodními organizacemi (UNICEF, soukromé nadace apod.). Pobyt skupiny byl částečně hrazen z prostředků UNICEF pro mimořádné situace v České republice. Skupina nyní odjela na Ukrajinu.³⁷ Žádné další informace nejsou známy. Pravomoci k provádění sociálně-právní ochrany dětí a koordinace probíhá na regionální úrovni.

³⁵ Telefonický rozhovor se zástupcem nevládní organizace Dobrá rodina ze dne 27. července 2023.

³⁶ Telefonický rozhovor s odborníkem na ochranu dětí ze dne 25. července 2023.

³⁷ Telefonický rozhovor se zástupcem nevládní organizace Dobrá rodina ze dne 27. července 2023.

2.5.2 Alternativní péče

2.5.3 Záruky pro děti umístěné v zařízeních ústavní péče

Podmínky v ústavní výchově upravuje Zákon o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních³⁸. Každé zařízení musí mít vlastní vnitřní předpisy, kde jsou vymezeny základní podmínky - např. mechanismy podávání stížností apod. Vnitřní předpisy vypracovává ředitel zařízení a jeho povinností je seznámit s těmito předpisy všechny zaměstnance a všechny děti a mladistvé v zařízení. Pokud vnitřní mechanismy selžou, je možné se obrátit na jiné subjekty. Lze se obrátit rovněž na klíčového sociálního pracovníka, který má povinnost dítě v zařízení pravidelně navštěvovat (jednou za 3 měsíce). Zařízení musí také pravidelně navštěvovat a kontrolovat státní zástupce. Každé zařízení má zřizovatele, tj. orgán odpovědný za jeho provoz (obvykle krajský úřad, u ostatních je to Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy). Lze se obrátit také na Veřejného ochránce práv.

2.5.4 Přístup k místním službám a podpoře

Děti v ústavní péči mají plný přístup ke vzdělání a zdravotním službám. Zařízení pro děti - cizince má vlastní základní školu, stejně jako některá další zařízení (některá děti integrují do běžných veřejných škol). Vzhledem k tomu, že specifická zařízení, v nichž jsou děti z Ukrajiny umístěny, nejsou výzkumnému týmu FRANET CZ známy, není možné vyhodnotit, do jaké míry mají děti z těchto zařízení přístup k místním službám a podpoře. Ve všech případech mají děti z Ukrajiny přístup k poskytovatelům zdravotních služeb v dané lokalitě.

2.6 Informace pro děti a prostředky pro zajištění participace dětí z Ukrajiny

2.6.1 Informace pro děti

Úřad veřejného ochránce práv vytvořil informační leták (i v ukrajinštině) pro děti, které uprchly před válkou.³⁹ V letáku jsou podrobně popsána práva dětí v České republice,

³⁸ [Zákon č. 109/ 2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů](#)

³⁹ Leták je dostupný na webových stránkách Veřejného ochránce práv v [ukrajinštině](#) and [češtině](#).

včetně informací o přístupu ke službám a psychologické podpoře.

Většina informací týkajících se dětí a mladých lidí má podobu informačních letáků a materiálů pro rodiče nebo jejich zákonné zástupce, tj. dospělé. Organizace Skaut vydala dvojjazyčný časopis *Parták*⁴⁰ (spolu s praktickými pokyny pro skautské vedoucí). *Parták* je určen dětem ve věku od 8 do 13 let. Časopis poskytuje dětem, které uprchly z Ukrajiny, informace o České republice v formě vhodné pro děti.

2.6.2 Participace dětí

Prostřednictvím desk research a žádostí o informace bylo získáno velmi málo informací. Byly osloveny nevládní organizace jako OPU, Centrum LOCIKA a Ministerstvo školství, tělovýchovy a mládeže.

⁴⁰ Časopis *Parták* je dostupný v češtině a ukrajinštině.

3. Přístup k sociálním právům

3.1 Přístup ke zdravotní péči

3.1.1 Rozsah lékařské péče pro děti prchající z Ukrajiny

Tabulka 4 – Rozsah lékařské péče pro děti

Rozsah lékařské péče pro děti	A/N	Reference/ podrobnosti
Pouze neodkladná péče/nutná léčba nemocí (článek 13.2 TPD)	N	
Kompletní lékařská prohlídka / zdravotní screening	A	Držitelé dočasné ochrany mají stejné právo na zdravotní péči z veřejného zdravotního pojištění jako občané České republiky.
Vyšetření duševního zdraví (posttraumatická stresová porucha, deprese, úzkost)	A	Držitelé dočasné ochrany mají stejné právo na zdravotní péči z veřejného zdravotního pojištění jako občané České republiky.
Očkování dětí	A	Držitelé dočasné ochrany mají stejné právo na zdravotní péči z veřejného zdravotního pojištění jako občané České republiky.
Duševní zdraví / psychosociální podpora	A	Držitelé dočasné ochrany mají stejné právo na zdravotní péči z veřejného zdravotního pojištění jako občané České republiky.
Děti se zdravotním postižením a děti s chronickým onemocněním mají přístup k potřebné lékařské péči	A	Držitelé dočasné ochrany mají stejné právo na zdravotní péči z veřejného zdravotního pojištění

	jako občané České republiky.
--	------------------------------

Zdroj: Všeobecná zdravotní pojišťovna⁴¹

Děti i dospělí, kteří jsou držiteli dočasné ochrany, mají plný přístup k veřejnému systému zdravotní péče.

Česká republika uznává doklady o zdravotním postižení vydané na Ukrajině. Pokud držitelé průkazu osoby se zdravotním postižením vydaného na Ukrajině nemohou prokázat svůj status, mají právo požádat o lékařské vyšetření, a pokud splní podmínky, budou uznáni za osobu se zdravotním postižením Českou okresní správou sociálního zabezpečení.

3.1.2 Výzvy v oblasti praktického poskytování

Ukrajínští držitelé dočasné ochrany, včetně dětí, mají přístup k systému veřejného zdravotního pojištění. Problémy mohou nastat s úhradou nákladů na konkrétní lékařské zákroky nebo s lékařskými kapacitami (např. nedostatek pediatrů apod.)⁴². Krátkodobé poradenství v oblasti duševního zdraví je dostupné jak prostřednictvím nevládních organizací, tak v rámci systému veřejného zdravotního pojištění, ale podle informací z nevládního sektoru mají držitelé TP z Ukrajiny problémy s přístupem k dlouhodobé psychologické podpoře, která funguje mimo systém zdravotního postižení (např. dlouhodobá terapeutická sezení, která nejsou hrazena z veřejného zdravotního pojištění).⁴³

3.1.3 Duševní zdraví a psychosociální podpora pro děti prchající z Ukrajiny

Projekty zaměřené na duševní zdraví a psychosociální podporu poskytují především neziskové organizace z oblasti sociálních služeb, sociálně-právní ochrany dětí nebo podpory migrantů. V současné době je v České republice nedostatek kapacit v oblasti dětské psychiatrické a psychologické péče. Služby hrazené ze systému veřejného

⁴¹ Více informací na webu [Všeobecné zdravotní pojišťovny](#). Platná právní ustanovení jsou součástí [Zákona č. 65/2022 Sb. o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace](#).

⁴² Online rozhovor se zástupkyní nevládní organizace Centrum LOCIKA poskytující pomoc uprchlíkům ze dne 8. června 2023.

⁴³ Online rozhovor se zástupcem nevládní organizace poskytující pomoc uprchlíkům (8. června 2023); vlastní profesní zkušenosti autora v nevládní organizaci Centrum LOCIKA, informace platné k 30. červnu 2023.

zdravotního pojištění jsou velmi omezené a jsou na ně dlouhé čekací lhůty. Některé psychiatrické a psychologické služby jsou nabízeny mimo systém veřejného zdravotního pojištění. I tyto služby pro děti jsou velmi vytížené a často cenově nedostupné (ceny jsou obvykle 1 000 Kč (cca 40 EUR) a více za hodinu⁴⁴). Dalším problémem je jazyková bariéra na straně psychologů/psychiatrů a ukrajinských uprchlíků.

Po vypuknutí války na Ukrajině začaly nevládní organizace a dobrovolnické iniciativy poskytovat psychologickou podporu Ukrajincům přicházejícím do České republiky s důrazem na rodiny a děti. Nabízené služby zahrnují především krizovou intervenci, která může být poskytována i s tlumočením. Krizová intervence je poskytována v rozsahu až 12 sezení. Dále jsou nabízeny specializované skupinové psychoterapie - např. pro ženy, děti apod. Problémem je však následná a dlouhodobá psychologická či psychiatrická péče pro dospělé a děti. Mezi organizace nabízející tyto služby patří například Centrum LOCIKA⁴⁵, specializovaná nezisková organizace pro děti zasažené domácím násilím a traumatem, která nabízí krizovou intervenci a další psychoterapeutickou podporu dětem a rodinám, které spadají do oblasti její působnosti. LOCIKA poskytovala psychologickou podporu také přímo ve školách. V letech 2022 a 2023 bylo podpořeno více než 400 ukrajinských klientů, převážně dětí.⁴⁶ Činnost je podporována Nadací České spořitelny, Nadací RSJ a UNICEF.

Rozsáhlou psychologickou podporu poskytuje nezisková organizace Agency for migration and adaptation – AMIGA.⁴⁷ AMIGA se specificky zaměřuje na psychologickou pomoc Ukrajincům, kteří uprchli před válkou, a těm, kteří jim pomáhají. Nabízí koordinaci psychosociální péče, podpůrné psychologické skupiny, krizovou intervenci a psychologickou pomoc, relaxační skupiny pro dospělé a děti, arteterapii a podporu ukrajinských psychologů. AMIGA realizuje projekt Dumka,⁴⁸ který zahrnuje ukrajinsky a rusky mluvící odborníky v oblasti duševního zdraví, zdravotní péče, sociální práce a vzdělávání. Tito odborníci pracují s klienty v jejich rodném jazyce, aby přispěli ke zlepšení jejich duševního zdraví a lépe se přizpůsobili životu v České republice. K červnu 2023 se na Dumku obrátilo více než 200 klientů a bylo jim poskytnuto více než 1 500 hodin psychologické podpory. Dne 3. července Dumka vykazala více než 2 200 hodin psychologické podpory a více než 440 klientů. Projekt Dumka je podporován nevládní

⁴⁴ Podle online ceníků dětských psychoterapeutů mimo systém veřejného zdravotního pojištění. Některé zdravotní pojišťovny nabízejí příspěvky na péči o duševní zdraví.

⁴⁵ Více informací o projektu je dostupných na [webu](#) organizace.

⁴⁶ Rozhovor s nevládní organizací Centrum LOCIKA z 19. června.

⁴⁷ Více informací o organizaci AMIGA je dostupných v angličtině na [webové stránce](#) organizace.

⁴⁸ Více informací je dostupných na webu organizace v [češtině](#), [ukrajinštině](#) and [ruštině](#).

organizací Člověk v tísni, činnost organizace AMIGA podporuje také UNHCR, Nadace RSJ, Magistrát hl. m. Prahy aj.

Nevládní organizace Society for All realizuje projekt Signály,⁴⁹ který podporuje UNICEF. Rozvíjí systém mezioborové spolupráce pro včasnou identifikaci ohrožených dětí. Projekt vytváří systém posílené mezioborové spolupráce škol, zdravotnických a sociálních služeb, policistů a hasičů pro podporu ohrožených dětí. Kromě toho Society for All ve spolupráci s UNICEF zvyšuje informovanost sociálních a školských pracovníků a podporuje přístup citlivý k traumatu, který se zaměřuje na psychickou pohodu dětí a mladých lidí.

3.2 Přístup ke vzdělání

3.2.1 Druhy školního vzdělávání

Tabulka 5 – Zápis a docházka dětí prchajících z Ukrajiny

Typy škol		Počet zapsaných dětí	Počet dětí, které navštěvují školu	Zdroj
Národní systém formálního vzdělávání	Děti v mateřské škole	6,904	Nejsou dostupné informace	Údaje se vztahují k 30. září 2022.
	Děti v základním vzdělávání	38,304	Nejsou dostupné informace	Údaje se vztahují k 31. březnu 2023.
	Děti ve středním vzdělávání	3,036	Nejsou dostupné informace	Údaje se vztahují k 31. březnu 2023.
Fyzická výuka v ukrajinské škole/ vzdělávacím zařízení v ČR		Nejsou dostupné informace	Nejsou dostupné informace	Nejsou dostupné informace
Online výuka v ukrajinské škole/ vzdělávacím zařízení		Nejsou dostupné informace	Nejsou dostupné informace	Nejsou dostupné informace

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.⁵⁰

⁴⁹ Více informací o projektu je k dispozici [zde](#).

⁵⁰ Informace poskytnuté mailem 14. června 2023.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy neshromažďuje údaje konkrétně o ukrajinských dětech s dočasnou ochranou. Výše uvedený počet zahrnuje také ukrajinské děti, které mají status azylanta (status uprchlíka) a status mezinárodní ochrany. Počet dětí se statutem uprchlíka je však pravděpodobně velmi malý. Nebyly získány žádné informace o počtu dětí, které fyzicky navštěvují ukrajinskou školu, ani o těch, které studují online na ukrajinské škole.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy provedlo výzkum k počtu zapsaných ukrajinských dětí, které uprchly před válkou, do českých škol.⁵¹ Šetření (pravděpodobně se jednalo o online dotazník - metodika není specifikována) se zúčastnilo celkem 8 568 vzdělávacích institucí a data byla sbírána v období od 6. do 18. dubna 2023. Z výsledků vyplývá, že od začátku ruské agrese na Ukrajině nastoupilo do českého vzdělávacího systému asi 51 281 dětí, které utekly před válkou, čímž se počet nečesky mluvících dětí v českých školách zdvojnásobil. Ukrajínští žáci v současné době tvoří 2,8 % všech dětí zapsaných v českých školách.⁵² Nejvýrazněji jsou ukrajinské děti zastoupeny v přípravných třídách (0. ročník), kde tvoří 7 % z celkového počtu žáků. V základních školách tvoří ukrajinské děti, které utekly před válkou, 3,9 % všech žáků.⁵³

3.2.2 Podpora integrace do systému formálního vzdělávání

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a jeho organizace se zaměřily na integraci ukrajinských uprchlíků do vzdělávacího systému. Byla vytvořena síť informačních kanálů, počínaje specializovanou webovou stránkou pro vzdělávání dětí z Ukrajiny⁵⁴ (včetně odkazu na sociální síť Telegram v ukrajinštině). Pro vysokoškolské studenty a vědecké pracovníky prchající z Ukrajiny vytvořil Dům mezinárodní spolupráce specializované webové stránky.⁵⁵ Na metodické a další podpůrné činnosti se podílí také Česká školní inspekce⁵⁶ a Národní pedagogický institut ČR⁵⁷.

⁵¹ Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (2023), duben 2023, Mimořádné šetření k počtům ukrajinských uprchlíků v regionálním školství: duben 2023. Praha, Odbor školských statistik. Studie je dostupná na webu [Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy](#).

⁵² Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (2023), duben 2023, Mimořádné šetření k počtům ukrajinských uprchlíků v regionálním školství: duben 2023. Praha, Odbor školských statistik, str. 1.

⁵³ Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (2023), duben 2023, Mimořádné šetření k počtům ukrajinských uprchlíků v regionálním školství: duben 2023. Praha, Odbor školských statistik, str. 1.

⁵⁴ Více informací [zde](#).

⁵⁵ Více informací [zde](#).

⁵⁶ Více informací na webu České školní inspekce [zde](#).

⁵⁷ Více informací na webu Národního pedagogického institutu ČR [zde](#).

Ministerstvo školství připravilo systém tzv. adaptačních skupin, které slouží na dobrovolné bázi k tomu, aby po dobu prvních 90 dnů v ČR mohly ukrajinské děti využívat pobytu v nich tak, aby nastoupily do školy až ve chvíli, kdy na to budou připraveny.⁵⁸ V prvním čtvrtletí roku 2023 v adaptačních skupinách bylo pouze jedno procento dětí z cílové skupiny, většinou předškoláků (10 % z nich).⁵⁹ Adaptační skupiny nerealizují pracovníci MŠMT, ale školy, NNO a podobné subjekty.

Ministerstvo školství také vyčlenilo prostředky na jazykové vzdělávání ukrajinských dětí a ukrajinských učitelů. Jednalo se o prostředky ze státního rozpočtu, Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání, Národního plánu obnovy a Norských fondů. Prostředky z Operačního fondu Výzkum, vývoj a vzdělávání byly také vyčleněny na integraci ukrajinských dětí nebo na financování ukrajinských asistentů pedagoga.

Neziskové organizace jsou důležitými aktéry při podpoře ukrajinských žáků ve vzdělávání. Na podporu dětí, jejichž mateřským jazykem není čeština, se dlouhodobě zaměřuje nevládní organizace META, o.p.s.,⁶⁰ která se věnuje podpoře dětí s českým jazykem. Organizace poskytuje podporu dětem migrantů - nabízí např. doučování, sociální služby pro rodiny, kurzy českého jazyka (včetně e-learningu) a volnočasové aktivity. Nabízí také metodickou podporu pedagogickým pracovníkům a školám formou příruček, publikací a seminářů. Důležitým integračním nástrojem je metodický web www.inkluzivniskola.cz, který sdružuje metodické a další podpůrné materiály pro pedagogické pracovníky a odborné pracovníky pro začleňování žáků, jejichž mateřským jazykem není čeština. Webové stránky rovněž sdružují informace týkající se ukrajinských žáků na různých stupních školského systému. Metodiky, semináře a další podpůrné materiály jsou obecně určeny žákům českých škol, jejichž mateřským jazykem není čeština, se zvláštním zaměřením na ukrajinské žáky. Hlavní cílovou skupinou jsou učitelé (ve většině případů česky mluvící). Inkluzivní škola nabízí metodiky v češtině, ale také např. slovníčky nebo materiály/ knihy se základními frázemi v ukrajinštině.⁶¹

Iniciativa Začni učit!⁶² připravila projekt určený ukrajinským učitelům s názvem Začni učit v Česku.⁶³ Jedná se o česko-ukrajinské webové stránky, které shrnují možnosti a povinnosti ukrajinských učitelů, pokud chtějí vykonávat svou profesi v České republice. Zájemci zde najdou nejrůznější informace od toho, jak získat úředně uznaný učitelský titul, přes kurzy českého jazyka až po návod, jak napsat životopis a ucházet se o místo v

⁵⁸ Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (2023), [Český vzdělávací systém už rok pomáhá ukrajinským dětem](#), tisková zpráva, 24. února 2023.

⁵⁹ PAQ Research (2023), [The Hlas Ukrajinců v Česku: Vzdělání dětí uprchlíků v ČR \(Duben 2023\)](#).

⁶⁰ Více informací je k dispozici na [webu organizace](#).

⁶¹ Seznam materiálů je dostupný na [webu organizace](#).

⁶² Více informací je dostupných na [webu organizace](#).

⁶³ Více informací je dostupných na [webu projektu](#) v češtině a ukrajinštině.

české škole. Projekt nabízí také konzultace v ukrajinštině. Podle údajů organizace bylo dosud podpořeno více než 1 200 ukrajinských učitelů. V roce 2023 projekt získal Cenu Nadace České Spořitelny.

3.2.3 Údaje o osobách, které předčasně ukončily školní docházku, a o osobách, které nejsou zapojeny do vzdělávání, zaměstnání nebo odborné přípravy (NEET)

Od Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy se nepodařilo získat žádné oficiální údaje.

Data o účasti ukrajinských uprchlíků v českém vzdělávacím systému jsou k dispozici z online šetření, které provedla agentura PAQ Research ve spolupráci se Sociologickým ústavem Akademie věd ČR v rámci série výzkumů Hlas Ukrajinců v České republice.⁶⁴ V rámci jednoho z průzkumů byly provedeny rozhovory s 864 domácnostmi uprchlíků z Ukrajiny s celkem 1 200 dětmi ve věku 3-17 let, z nichž 269 navštěvuje mateřskou školu, 768 základní školu a 163 střední školu. Respondenti uváděli údaje o každém dítěti v domácnosti zvlášť. Studii podpořil UNICEF ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí.

Podíl ukrajinských držitelů dočasné ochrany, kteří v současnosti navštěvují české školy, je podobný jako na konci roku 2022. Přibližně 92 % ukrajinských dětí navštěvuje základní školy, 43 % dospívajících navštěvuje střední školy a dvě třetiny dětí ve věku od 3 do 5 let navštěvují mateřské školy. Pouze třetina dospívajících do 17 let studuje na českých středních školách. Desetina této věkové skupiny kombinuje studium na české i ukrajinské vzdělávací instituci, zatímco 53 % studuje dálkově pouze na ukrajinské škole. Celkem 14 % dětí nestuduje vůbec na žádné vzdělávací instituci, některé z nich již mají ukončené středoškolské vzdělání.

3.3 Přístup k sociální péči - formy sociální pomoci týkající se dětí

Humanitární dávka je jednou ze základních finančních dávek pro Ukrajince s dočasnou ochranou. Je určena na pomoc cizincům, kterým byla na území České republiky udělena dočasná ochrana a kteří nemají prostředky na úhradu základních životních potřeb. První výplata této dávky ve výši 5 000 Kč (cca 200 €) je automaticky poskytována v prvním měsíci všem osobám s dočasnou ochranou. Dávku lze pobírat opakovaně v závislosti na příjmech a sociální situaci. Do 30. června 2023 mohla být vyplácena ve výši 5 000 Kč měsíčně, a to celkem až v šesti výplatách, přičemž od sedmé výplaty byla částka snížena

⁶⁴ PAQ Research (2023), The Hlas Ukrajinců v České republice: Vzdělání dětí uprchlíků v České republice (Duben 2023).

na životní minimum (3 130 Kč, tj. 132 €). Sledují se příjmy, majetkové a sociální poměry a podmínkou je fyzický pobyt v České republice. Nárok na tuto dávku nemají cizinci, kterým je poskytováno bezplatné ubytování včetně celodenní stravy a základního hygienického zázemí.

Od 1. července 2023 bude humanitární dávka (příspěvek na živobytí) vyplácena od 1. do 5. měsíce (po dobu 150 dnů) ve výši životního minima - 4 860 Kč (200 €) pro dospělou osobu a 3 490 Kč (145 €) pro dítě. Mění se i další parametry dávky. Zohledněny budou všechny příjmy a případné úspory. Od 6. měsíce bude dávka snížena na nižší částku, a to v případech, kdy se osoba nesnaží zajistit si vlastní finanční prostředky a zároveň nemá objektivní překážky pro práci (tj. nejedná se o tzv. "zranitelnou osobu"). Zranitelné osoby budou při pobírání příspěvku těžit z vyššího koeficientu při výpočtu výše dávky.⁶⁵ Důvodem je snaha o zacílení podpory na nejzranitelnější osoby - patří sem děti do 18 let, osoby pečující o děti do 6 let, osoby starší 65 let, osoby se zdravotním postižením, osoby pečující o osoby se zdravotním postižením, těhotné ženy a studenti ve věku 16-25 let. Osoby se zdravotním postižením dostanou po prokázání svého znevýhodnění 1,5násobek částky, tj. 7 290 Kč (300 €). Na tuto částku mají nárok držitelé průkazu potvrzujícího zdravotní postižení vydaného na Ukrajině nebo osoba, která byla uznána Českou okresní správou sociálního zabezpečení za osobu se zdravotním postižením, a osoba pečující o tuto osobu (která je v žádosti o příspěvek uvedena jako osoba pečující).⁶⁶ Děti ve věku od 6 do 10 let obdrží 1,2 násobek této částky, tj. 4 188 Kč. Důvodem je podpora osob pečujících o děti a zvýšení možnosti úhrady mimoškolních aktivit v odpoledních hodinách, aby rodiče dítěte mohli pracovat.

Držitelé dočasné ochrany mohou požádat o **mimořádnou okamžitou pomoc** na pokrytí nezbytných jednorázových výdajů (např. školních potřeb)⁶⁷. V souvislosti s výše uvedenými změnami humanitárních dávek a aktuálně platnými předpisy pro podporu ubytování mohou držitelé dočasné ochrany požádat o mimořádnou finanční pomoc za účelem získání nebo udržení ubytování (např. požádat o podporu na zaplacení kauce) nebo návratu na Ukrajinu či v případě vážné nemoci nebo újmy.⁶⁸

Na ukrajinské držitele dočasné ochrany se vztahují jiné podmínky pro získání **sociálních dávek** než na držitele azylu nebo cizince s trvalým pobytem. Mají přístup k menšímu rozsahu dávek a byla pro ně vytvořena nová zvláštní dávka - humanitární dávka (viz výše). UNICEF a Ministerstvo práce a sociálních věcí zavedly novou dávku pro děti se

⁶⁵ Informace o systému finanční podpory pro ukrajinské držitele dočasné ochrany jsou k dispozici na internetových stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí [zde](#) a [zde](#). Změny humanitární dávky od 1. července 2023 jsou popsány [zde](#).

⁶⁶ [Pomoc pro občany Ukrajiny a jejich zaměstnavatele](#) je dostupná na webu Ministerstva práce a sociálních věcí v češtině a ukrajinštině.

⁶⁷ Informace jsou dostupné na [webu](#) Ministerstva práce a sociálních věcí.

⁶⁸ Úřad práce (2023), [Standardizované pokyny pro krajské pobočky](#), 1. července 2023.

zdravotním postižením, která je určena výhradně Ukrajincům s dočasnou ochranou. Cizinci s azylem nebo trvalým pobytem mají přístup (nárok se liší podle právního statusu pobytu) do systému státní sociální podpory - např. dávky pro osoby se zdravotním postižením, příspěvek na bydlení atd.⁶⁹

UNICEF ve spolupráci s Českým červeným křížem a v koordinaci s Ministerstvem práce a sociálních věcí zahajuje **program finanční pomoci ukrajinským dětem se zdravotním postižením**, kterým byla v České republice poskytnuta dočasná ochrana. Tato finanční pomoc je určena na podporu rodin, které se potýkají s většími obtížemi při přístupu na trh práce a s dodatečnými náklady souvisejícími s postižením dítěte, které nejsou hrazeny z veřejného zdravotního pojištění. Žadatel musí mít platný ukrajinský průkaz zdravotně postiženého dítěte a platné doprovodné lékařské potvrzení, které obdržel při získání víza dočasné ochrany (a bylo vydáno českými orgány) pro dítě se zdravotním postižením. Pokud dítě nemá platný ukrajinský průkaz zdravotně postiženého dítěte a platné průvodní potvrzení, program zajistí posouzení zdravotního postižení lékařem. Výše příspěvku činí 6 600 Kč (280 €) měsíčně pro děti ve věku 0-17 let (bez ohledu na věk nebo stupeň postižení). Předpokládá se, že program bude trvat po dobu dočasné ochrany podle zákona Lex Ukrajina V (tj. do března 2024).⁷⁰

Stát také financuje další podporu, například v podobě sociálních služeb nebo služeb na ochranu dětí. Další projekty zajišťují neziskové organizace s podporou státu, krajů, obcí, nadací, mezinárodních organizací nebo soukromých subjektů (viz např. příloha 2).

⁶⁹ Více informací o sociální podpoře cizinců lze nalézt [zde](#).

⁷⁰ Více informací je k nalezení [zde](#).

4. Další právní a praktické překážky a výzvy

4.1 Obecné výzvy

Nebyly zjištěny žádné konkrétní problémy.

4.2 Výzvy pro děti s vícenásobným ohrožením/ znevýhodněním

Nebyly zjištěny žádné konkrétní problémy.

5. Zavedené politiky

5.1 Speciální akční plán a/nebo integrovaná opatření

Dne 13. dubna 2022 schválila česká vláda strategický dokument "Stanovení strategických priorit vlády ČR pro zvládnání dopadů uprchlické vlny v důsledku invaze Ruské federace na Ukrajinu".⁷¹ Podle tohoto dokumentu je hlavním cílem vlády, aby Česká republika vyšla ze současné situace způsobené agresí Ruské federace na Ukrajině hodnotově, společensky, kulturně a ekonomicky silnější. K dosažení tohoto cíle navrhuje realizaci opatření ve třinácti prioritních oblastech. Potřeby dětí jsou řešeny především v těchto oblastech: sociální potřeby, vzdělání a zdravotní péče.

V části věnované vzdělávání jsou konkrétně zmíněny adaptační třídy pro ukrajinské děti a potřeba integrace těchto dětí do českého vzdělávacího systému a společnosti. V této souvislosti plán ukládá Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy vyhlásit konkrétní grantová schémata zaměřená na adaptační třídy, prověřit kapacity škol a provést úpravy ve financování základních a středních škol (které spadají do kompetence krajů) a veřejných vysokých škol (které jsou v kompetenci státu). V části o sociálních službách jsou výslovně zmíněny potřeby dětí bez doprovodu a je požadováno zřízení/rozšíření komunitních center, která by oslovovala ukrajinské děti a rodiny a podporovala jejich integraci do české společnosti. Ministerstvo práce a sociálních věcí bylo pověřeno vyhlášením grantových schémat na zřízení komunitních center a grantů pro poskytovatele sociálních služeb a terénní práci (jak pro nevládní organizace, tak pro krajské/obecní poskytovatele). V rámci sekce zdravotní péče měla ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a práce a sociálních věcí připravit legislativní opatření, která by ukrajinským dětem, které utekly před válkou, uložilo povinnost absolvovat před vstupem do českého vzdělávacího systému povinnou zdravotní prohlídku. Očkování je v České republice povinné pouze pro všechny v předškolním (mateřském) vzdělávání a ukrajinské děti, stejně jako české děti, nebyly povinny předkládat při zápisu do základní nebo střední školy očkovací průkaz.

⁷¹ Ministerstvo vnitra (2022). Stanovení strategických priorit vlády ČR ke zvládnání uprchlické vlny související s invazí Ruské federace na Ukrajinu.

5.2 Evropská Záruka pro děti

Česká republika má Akční plán pro implementaci Záruky pro děti (schválen 23. září 2022).⁷² Plán obsahuje části o ukrajinských dětech a mladých lidech do 18 let s dočasným ochranným statutem, který vychází ze strategického dokumentu uvedeného v oddíle 4.1 této zprávy (viz výše).

5.3 Rozpočet

Financování je rozdrobené mezi různé instituce (zejména Ministerstvo školství, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo práce a sociálních věcí). Výzkumnému týmu FRANET CZ se nepodařilo získat konkrétní informace o rozpočtu těchto institucí.

⁷² Ministerstvo práce a sociálních věcí (2022), Akční plán k naplnění Záruky pro děti na období 2022 – 2030.

Příloha 1 – Výzkum a data

Tabulka 6 – Výzkum zaměřený na zkušenosti dětí prchajících z Ukrajiny

Průzkumy nebo výzkumné studie zaměřené na zkušenosti dětí prchajících z Ukrajiny	
Jméno/ název	Hlas Ukrajinců v České republice: Vzdělávání dětí uprchlíků v České republice
Hlavní zjištění (max. 1000 znaků)	Z výzkumu vyplynulo, že podíl ukrajinských dětí (s dočasnou ochranou), které v současné době navštěvují české školy, je podobný jako na konci roku 2022. Zhruba 92 % ukrajinských dětí navštěvuje základní školy, 43 % dospívajících navštěvuje střední školy a dvě třetiny dětí ve věku od 3 do 5 let navštěvují mateřské školy. Na českých středních školách studuje pouze třetina dospívajících do 17 let. Desetina kombinuje české a ukrajinské vzdělávání, 53 % studuje pouze dálkově na ukrajinských školách. Vůbec žádné vzdělání nemá 14 % dětí, některé z nich již mají ukončené středoškolské vzdělání.
Zdůrazněte případná zjištění týkající se pohlaví, věku, zdravotního postižení a různých charakteristik.	-
Metodika (u výzkumů/průzkumů veřejného mínění uveďte velikost vzorku a metodu výběru)	Online průzkumu se zúčastnilo 864 domácností s celkem 1 200 dětmi ve věku 3-17 let, z nichž 269 navštěvuje mateřskou školu, 768 základní školu a 163 střední školu. Respondenti uváděli údaje o každém dítěti v domácnosti zvlášť. Šetření se uskutečnilo v období od 20. února do 2. března 2023. Výzkum je v mnoha ohledech reprezentativní pro ukrajinskou populaci s dočasnou ochranou žijící v zemi.
Zdroj	PAQ Research (2023), <u>Hlas Ukrajinců: Vzdělávání dětí uprchlíků v Česku</u> , 12. dubna 2023.

Tabulka 7 – Výzkum zaměřený na zkušenosti dětí prchajících z Ukrajiny

Průzkumy nebo výzkumné studie zaměřené na zkušenosti dětí prchajících z Ukrajiny	
Jméno/ název	Hlas Ukrajinců: Vzdělávání dětí. Výzkum prováděný mezi uprchlíky

<p>Hlavní zjištění (max. 1000 znaků)</p>	<p>Výsledky ukázaly, že v prosinci 2022 navštěvovalo české školy 90 % ukrajinských dětí s dočasnou ochranou (v červnu 2022 to bylo pouze 55 %). Docházka do mateřských škol/předškolních zařízení (od 3 let věku) se zvýšila a pohybuje se kolem 70 %, což je stále méně než u obecné populace (90 %). Méně než polovina dětí středního školního věku navštěvuje školu v ČR, protože většina těchto dětí dává přednost online škole na Ukrajině. Asi 81 % rodičů uvedlo, že se necítí být dostatečně informováni o českém vzdělávacím systému, a 16 % poznamenalo, že mu vůbec nerozumí.</p> <p>Studie zjistila, že pouze 16 % dětí starších 6 let je v současné době zapsáno do programu podpory českého jazyka (alespoň 2 hodiny týdně). Děti, které žijí ve stabilním ubytování, mají větší pravděpodobnost, že budou navštěvovat školu, než děti, které žijí v ubytovnách, hotelech nebo jiných dočasných zařízeních. Školní docházka je také vyšší v rodinách, kde jsou rodiče vzdělanější, zaměstnaní a pokud rodina žije mimo Prahu. Většina dětí studujících na prvním stupni základní školy má maximálně dva další ukrajinské spolužáky, ale 9 % dětí má více než pět dalších ukrajinských spolužáků nebo zcela ukrajinskou třídu.</p>
<p>Zdůrazněte případná zjištění týkající se pohlaví, věku, zdravotního postižení a různých charakteristik.</p>	<p>-</p>
<p>Metodika (u výzkumů/průzkumů veřejného mínění uveďte velikost vzorku a metodu výběru)</p>	<p>Online průzkumu se zúčastnilo 1 437 domácností, z toho 963 domácností s dětmi ve věku 3-17 let. Průzkum probíhal od 9. listopadu do 12. prosince. Rodiče a pečovatelé odpovídali individuálně za každé dítě žijící v domácnosti. Výzkum je v mnoha ohledech reprezentativní pro ukrajinskou populaci s dočasnou ochranou žijící v zemi.</p>
<p>Zdroj</p>	<p>PAQ Research (2022), <u>Hlas Ukrajinců: vzdělávání dětí. Výzkum mezi uprchlíky</u>, 18. ledna 2023.</p>

Příloha 2 – Nadějná praxe

Tabulka 8 – Nadějná praxe # 1

Slibný program / postupy zaměřené na poskytování ochrany a podpory vysídleným dětem prchajícím před válkou na Ukrajině	
Jméno/ název	Darujme kroužky dětem
Implementující subjekt (orgán veřejné správy, organizace občanské společnosti atd.)	Česká rada dětí a mládeže
Financující subjekt	Eduzměna - nadační fond, Nadace České spořitelny, Nadace Karel Komárek Family Foundation, Nadace Albatros, Sazka
Odkaz v angličtině a původním jazyce (včetně URL, pokud je k dispozici)	V češtině: https://www.darujmekrouzky.cz/ , in v ukrajinštině: https://www.darujmekrouzky.cz/%d0%bc%d0%b8-%d0%b4%d0%be%d0%bf%d0%be%d0%bc%d0%b0%d0%b3%d0%b0%d1%94%d0%bc%d0%be-%d1%81%d1%96%d0%bc%d1%8f%d0%bc-%d0%be%d0%bf%d0%bb%d0%b0%d1%87%d1%83%d0%b2%d0%b0%d1%82%d0%b8-%d0%b4%d0%be%d0%b7/
Začátek/ konec nebo průběžná	Průběžný projekt, ve vymezených časových obdobích školního roku
Hlavní cílová skupina	Rodiny - děti a mládež, včetně rodin ukrajinských uprchlíků
Rozsah (lokální/regionální/národní)	Národní
Cíle a výstupy	Cílem je zajistit mimoškolní aktivity pro děti a mládež, prostřednictvím projektu jsou poskytovány poukázky rodinám, které mají status dočasné ochrany.
Stručný popis (max. 1000 znaků)	Projekt pomáhá řešit obtížnou finanční dostupnost mimoškolního a neformálního vzdělávání pro děti z rodin v tíživé finanční situaci žijících v České republice. Podpora je zaměřena na volnočasové aktivity pro děti a mládež ve věku 3-18 let a z rodin ukrajinských držitelů dočasné ochrany. Každý rodič, který splní podmínky, obdrží 1 poukaz v hodnotě 1 000 Kč (40 €) na dítě. Finanční spoluúčast rodičů na tomto

	příspěvku není nutná. Peníze lze použít na úhradu různých prázdninových akcí, škol v přírodě (letní tábory, příměstské tábory, tábory, školy v přírodě apod.).
Vyzdvihněte klíčové prvky programu/praxe, které ho činí slibným (udržitelnost, měřitelný dopad atd.) (max. 500 znaků).	Jedná se o celostátní projekt financovaný nadacemi za finanční podpory UNICEF a Ministerstva práce a sociálních věcí. Do projektu se mohou zapojit poskytovatelé volnočasových aktivit z celé republiky. Systém přihlášení a uplatnění poukazu je uživatelsky přívětivý. Protože se jedná o celostátní projekt, nepodléhá místním omezením a rodiny se ho mohou účastnit, i když změní bydliště apod.
Monitorování, hodnocení a zapojené subjekty	Ke konci března 2024 bylo v rámci projektu podpořeno 1 707 dětí celkovou částkou 7,5 milionu Kč. ⁷³

Tabulka 9 – Nadějná praxe # 2

Slibný program / postupy zaměřené na poskytování ochrany a podpory vysídleným dětem prchajícím před válkou na Ukrajině	
Jméno/ název	Hnízdo – Začleňování dospívajících z Ukrajiny
Implementující subjekt (orgán veřejné správy, organizace občanské společnosti atd.)	Armáda vlády, z. s.
Financující subjekt	Podpořeno výzvou č. 99 operačního programu: v rámci výzvy "Zaměstnanost plus - služby na podporu sociálního začleňování osob z Ukrajiny".
Odkaz v angličtině a původním jazyce (včetně URL, pokud je k dispozici)	V češtině: https://armadaspasy.cz/hnizdo-zaclenovani-mladistvych-z-ukrajiny/
Začátek/ konec nebo průběžná	1. 1. 2023 – 31. 12. 2024
Hlavní cílová skupina	Nedoprovázené děti z Ukrajiny, 15 - 20 let
Rozsah (lokální/regionální/národní)	Lokální, Praha

⁷³ Informace z prezentace České rady dětí a mládeže na kulatém stole Nadace České spořitelny 18. dubna 2023.

Cíle a výstupy	<p>Cílem projektu je postupná a bezpečná integrace nejméně 30 dětí bez doprovodu do české společnosti a poskytnutí základních informací a poradenství 100 dětem z cílové skupiny.</p> <p>Projektové indikátory:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2typy podporovaných komunitních aktivit • 135 podpořených osob z cílové skupiny • 1 bezpečný prostor (ubytovna na Praze 9) • 4,0 úvazku - pracovníci projektu v přímé sociální práci
Stručný popis (max. 1000 znaků)	<p>Aktivity projektu jsou zaměřeny na adaptaci, inkluzi a sociokulturní orientaci cílové skupiny v České republice a prevenci vzniku sociálně patologických jevů prostřednictvím online poradenství. Cílovou skupinou jsou osoby ve věku 15-20 let z Ukrajiny, které uprchly před válkou. Projekt spočívá v zajištění bydlení - bezpečného zázemí pro děti bez doprovodu ve věku 15-20 let z Ukrajiny.</p>
Vyzdvihněte klíčové prvky programu/praxe, které ho činí slibným (udržitelnost, měřitelný dopad atd.) (max. 500 znaků).	<p>Projekt poskytuje komplexní podporu dětem bez doprovodu z Ukrajiny mimo ústavní zařízení s další podporou, aby mladí lidé nebyli odkázáni sami na sebe mimo podporu sociálních služeb.</p>
Monitorování, hodnocení a zapojené subjekty	<p>Zatím bez hodnocení, Armáda spásy - spolupráce NNO s dalšími NNO a Magistrátem hl. m. Prahy.</p>